

Kopi: Beredskabstilsynet
Civilt Beredskab
Kopibogen
Sagen
S kopibog

SEK j.nr. 0410-001/96

Den 11. december 1997

Bilag

Falck A/S
Offentlig afsætning
Falck-Gården
Trindsøvej 4 - 10
8100 Århus C

Emne: Erstatning for materiel i forbindelse med brand

I skrivelse af 7. oktober 1997 har Falck på baggrund af "Varde-sagen" anmodet om Beredskabsstyrelsens principielle vurdering af de erstatningsretlige aspekter heri.

Ifølge det oplyste rekvirerede indsatslederen under en brand i en virksomhed, hvor der var gået ild i nogle halmballer, en "gummiged" med henblik på at transportere de brændende halmballer ud herfra. Indsatslederen rekvirerede "gummigeden" hos den entreprenør, virksomheden normalt benytter til at transportere halmballer.

I forbindelse med bortfjernelsen af de brændende halmballer påkørte føreren af "gummigeden" en stålbjælke, hvorved både stålbjælken og "gummigeden" beskadigedes. Skaden på stålbjælken blev dækket som en bygningsskade af virksomhedens forsikringsselskab. "Gummigeden" var ikke forsikret, og entreprenøren forsøgte at få kommunen til at dække skaden efter beredskabsloven. Den konkrete sag blev i øvrigt ifølge det oplyste ordnet i mindelighed.

Til det principielle i sagen skal styrelsen anføre følgende:

Ifølge beredskabslovens § 20, stk. 1, kan redningsberedskabet kræve private redskaber og transportmidler af enhver art samt fornødent betjeningsmandskab stillet til rådighed for indsatsen. Ifølge stk. 2 har den, der i henhold til stk. 1 har stillet red-

skaber eller transportmidler til rådighed, ret til erstatning af kommunen for afsavn af materiel og for den skade, materiellet har lidt. Beredskabslovens § 20 svarer i øvrigt med redaktionelle ændringer til den nu ophævede brandlovs § 20, stk. 3 og 4. 2. pkt.

Grundlaget for erstatningsansvaret i stk. 2 er således rekvisitionsretten i stk. 1 og indsatslederens aktuelle ordre i henhold hertil.

Erstatningsansvaret bortfalder dog, dersom skadelidte har tegnet en tingsforsikring, hvor det således er forsikringsselskabet, der skal dække skaden direkte over for skadelidte. Dette gælder ubetinget, hvis skaden er opstået hæderligt eller ved simpel uagtsomhed fra ejerens side, jf. forsikringsaftalelovens § 18, modsætningsvis (bilag).

Men selv hvis skaden er forvoldt forsætligt eller groft uagtsomt, kan redningshandlingen i sig selv efter omstændighederne anses som forsvarlig med den virkning, at forsikringsselskabet er forpligtet til at erstatte skaden, jf. forsikringsaftalelovens § 19, stk. 2, jf. stk. 1 (bilag).

Da der ikke er behov for at placere et erstatningsansvar, når skadelidte er forsikringsdækket, opstår der under disse omstændigheder ikke et spørgsmål om kommunens erstatningsansvar. Dette følger af erstatningsansvarslovens § 19, stk. 1 (bilag).

Skadelidtes erstatningskrav over for kommunen i henhold til beredskabslovens § 20, stk. 2, er således subsidiært i forhold til forsikringsselskabets erstatningspligt. Dette må i den konkrete sag antages at være baggrunden for, at virksomhedens forsikringsselskab dækkede beskadigelsen af stålbjælken som en bygningsskade.

Kommunens erstatningsansvar vil i praksis først og fremmest være relevant i de tilfælde, hvor det ødelagte materiel ikke er tingsforsikret. Dog har kommunen altid pligt til at dække eventuelt afsavn af materiellet, jf. beredskabslovens § 20, stk. 2, idet en tingsforsikring kun dækker det direkte økonomiske tab, jf. forsikringsaftalelovens § 36 (bilag).

Således som den konkrete sag foreligger oplyst, er det styrelsens umiddelbare opfattelse, at kommunen principielt er erstatnings-

pligtig for skaden på "gummigeden". Men dersom der i forbindelse med den skadeforvoldende handling må antages at foreligge egen skyld fra førerens side, vil der i givet fald kunne være grundlag for en nedsættelse eller bortfald af kommunens erstatning over for skadelidte.

Styrelsen skal ej heller kunne udelukke, at bortkørslen af halm-ballerne må antages at være omfattet af den kontrakt, der er indgået mellem virksomheden og entreprenøren, således at tingsskade, opstået under udøvelsen af hvervet, kan siges at være en risiko, der er indkalkuleret i det kontraktsmæssige vederlag, med den virkning, at entreprenøren selv må bære skaden.

Styrelsen skal endvidere påpege, at beredskabslovens § 20 alene dækker indsats af akut karakter, men ikke de videregående følger af brand, fx oprydning efter brand.

Således som standardaftalen mellem en kommunalbestyrelse og Falcks Redningskorps om ydelse af brandslukning, redning samt forureningsbekæmpelse m.v. er formuleret, sigter den til materiel, der er omfattet af beredskabslovens § 20.

Det skal endelig understreges, at der ikke kan gives en udtømmende juridisk vurdering af alle praktisk forekommende situationer, hvor der blive tale om at gøre et erstatningsansvar gældende mod kommunen for tabt gået eller beskadiget privat indsatsmateriel.

I hvert enkelt tilfælde er det således nødvendigt at foretage en helt konkret vurdering på baggrund af samtlige de i sagen foreliggende omstændigheder. Afvejningen af de forskellige hensyn og placeringen af det endelige erstatningsansvar er i sidste instans et domstolsanliggende.

Udtalelser fra styrelsen har derfor alene en vejledende karakter og er ikke bindende for en domstolsafgørelse.

Med venlig hilsen

Hans Hornemann